

Boros Imre: Újra az aranykészletr?!

2018 november 21. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A titok nyomában...

Megszólalt Surányi György egykori MNB-elnök is, akinek hivatali ideje alatt az addig több mint hatvanöt tonna aranykészletet a jelenlegi beszerzési árának töredékéért értékesítették. A balliberális közgazdász a Heti Világgazdaságnak adott interjújában azzal támasztotta alá döntésének jogosságát, hogy egy 1975-ben megjelent és az aranydeviza-rendszer kudarcairól és tanulságairól szóló könyvben, amit Hagelmayer István, Bánfi Tamás és én írtunk, az 1944-ben gründolt Bretton Woods-i rendszer végleges megszüntét állapítottuk meg. És magunk is az aranyra váltás látszatától is megfosztott nemzetközi pénzrendszer mellett tettük le a voksot.

A könyv megjelenése előtti években szerzőtársaim és magam is arról publikáltunk, hogy elkerülhetetlen lesz az árfolyamok felszabadítása az állandósuló fizetésimérleg-zérők miatt. Surányi az interjújában mesterien alkalmazta a körökben még ma is nagyon divatos csúsztatást: a neki kedvező dolgok hangoztatását és a számára kedvezőtlenek elhallgatását. Ennek okán az utóbbiak bemutatását szükségszerűen nekem kell elvégeznem ezen írás keretében.

Ismert, hogy a Bretton Woods-i rendszer (az úgynevezett aranydeviza-rendszer) is diktátumként és nem szerves fejlődés eredményeként jött létre. Az amerikai magántulajdonú központi bank, a Fed által sugalmazott tervezeteket tárgyaló értekezleten egyedül az angoloknak volt egynapos olvasási előnyük, a konferencia többi résztvevője csak a helyszínen kapta meg az anyagot és a határozatot. Ebből tudták meg, hogy az Egyesült Államok jegybankja kötelezettséget vállal arra, hogy külföldi jegybankok kérésére dollárt vált be aranyra, unciánként 35 dolláros árfolyamon. A fizetésekben pedig a dollár fog megjelenni.

Az arany ilyen típusú rendszerben tartását az új rendszer legnagyobb haszonélvezői (nem csak amerikaiak) azért tartották fontosnak, hogy a többiekben azt az illúziót keltsék: ez is elegendő a gyakori világgazdasági problémákat okozó árfolyam- és kamatingadozások kivédésére, a világgazdaság egészséges fejlődésének biztosítására. Az arany a rendszerben történő ilyen megtartása viszont a rábólintó politikusok részére fügefalevélként is szolgált annak leplezésére, hogy az új nemzetközi pénzügyi rendszerben valójában egy senki által nem ellenőrizhető magánpénz lett a világ pénze. A lesöpört keynesi javaslat teljesen mellőzte volna az aranyat, de a pénzforgalom szoros paritásos nemzetközi ellenőrzés alatt állt volna.

Az arany fügefalevél azonban gyorsan elvesztette azt a szerepet, amit neki szántak, az eltakarni kívánt felületek hamar láthatóvá váltak. Fizetésimérleg-krízis fizetésimérleg-krízist követett, szaporodtak a valutaleértékelések és -felértékelések, az „IMF-segélyakciók”. Európát továbbra is elárasztották festékszagú friss dollárral (euródollárnak hívták), hamarosan senki nem adott el aranyat unciánként 35 dollárért, természetesen az Egyesült Államok jegybankja sem. Aki ilyet kért a megállapodásokra hivatkozva, az hamar röpült a hatalomból, a Párizst felperzselő „demokraták” (Rudi Dutschke és Daniel Cohn-Bendit) szervezésében például de Gaulle, a többiek pedig okultak.

Ekkor (1971-ben) jött az aranyhelyettesítő – komolyan kikiáltott – megoldás, hogy a jegybankok – beleértve az amerikai magánjegybankot is – kötelesek lesznek a romboló árfolyammozgásokat (a gyakorlatban főként dollárárfolyam-esést) intervenciók adásvételekkel megakadályozni. Az aranyra váltás pedig azóta is ideiglenes jelleggel felfüggesztett állapotban van. Az amerikai jegybank viszont soha nem halmozott fel márkát, jent, frankot, fontot, éppen ellenkezőleg, továbbra is két kézzel szórta saját pénzét a dollárt kedvelőknek, hogy azok terjeszkedni tudjanak, az aranyon pedig ült (és ül ma is), mint kőtű a tojásokon.

Kissinger zseniális ötlete 1973-ban, hogy az arabok csak dollárért adjanak nyersolajat, és emeljék a többszörösére az árat, csak ideig-óráig volt alkalmas a bizalmi krízis kezelésére, a felhalmozott európai dollárkészletek apasztására. Pedig a megnövelt olajszámlák okán súlyos dollártízmilliárdok vándoroltak Európából az arabok kasszáiba. Mellesleg ebből is azok húztak hasznot, akik dollárral árasztották el Európát, amikor hitelek formájában újra visszajuttatták a dollárokat kontinensünkre, hogy befoltozzák a fizetési mérlegeken a magas olajárak miatt keletkezett lyukakat.

(A magyar eladósodás is ekkor indult el, mert az olajár emelkedése nem állt meg Hegyeshalomnál, a veszteséget pedig komoly intézkedések helyett sorozatos megszorításokkal fedezték.)

Semmi kétség: 1974 táján, amikor az említett könyvet írtuk, józanul csak azt lehetett megállapítani, hogy a dollárkibocsátó amerikai magánjegybank kiszorította a forgalomból az aranyat, tehát az aranydeviza-rendszer végleg és formálisan is kudarcot vallott. De miként lehet ez szellemi muníció és érv a Surányi 1995–2001 közötti MNB-s országlása idején történt aranykészlet-eladás igazolására ma, több mint másfél évtized után? Talán elnök úr átaludta az 1971–73 és 1995–2001 közötti időszakot és az azóta eltelt éveket, elfelejtette kielemezni csapatával együtt a helyzetet és levonni a helyes következtetéseket. Ha másnak nem is, de annak fel kellett volna tűnnie, hogy

a hivatali ideje alatt még az európai vezetőkben is megvolt a szándék arra, hogy szabaduljanak ebből a kibontakozó pénzügyi káoszról, ezért igyekeztek saját európai pénzt létrehozni (az eurót), mert pénzstabilitást akartak.

Az természetesen más kérdés, hogy mára ez a pénzügyi rendszer sem stabil.

Amikor Surányinak lehangoló véleménye van az aranykészlet növeléséről, az 1971–73 óta történeteket mind felejtethetnek gondolja? Abban viszont igaza van, hogy a múlt század '90-es éveinek központi banki aranykészletek részbeni értékesítéséről szóltak. No, de nem totális készletkiszorításról, mint nálunk. Ami erőteljes nyomásra, az 1989-ben az IMF égisze alatt meghirdetett washingtoni konszenzus miatt keletkezett. Mára az is kiderült, hogy ez azt a célt szolgálta, hogy a frissen piacgazdaságúvá alakított országokban – mint hazánk is – minden érdemleges profitot termelő vagyoni dörpítőre a dollárba alapú világcégek és bankok tulajdonává váljon. A profitot privatizálni, a veszteséget nacionalizálni rendelte az új kurzus. Ebben Surányi „dicséretes” úttörő munkát végzett hivatali idejében, a profitokat külföldiekkel privatizáltatta. Ehhez a privatizációs nyomuláshoz a rövid pórázra fogott jegybankoknak inkább dollárra, mint aranyra volt szükségük, hogy a nyomulást ki tudják szolgálni, ha kellett, készpénzzel.

A 2008-tól máig teljesen be nem hegedt, mély bizalmi válságot eredményező pénzügyi sebre már nem az arany eladása, hanem éppen az arany vétele a válasz. Még azok a jegybankok is komoly készleteket halmoztak fel 2009 óta, amelyek korábban amúgy sem törték magukat az eladásokkal. A washingtoni konszenzushívók ugyanis világviszonylatban jelentősen meggyengültek, míg a nemzetállamhívók megerősödtek. Az Egyesült Államok továbbra sem tart jelentős összegeket devizában, a tartalékai 75 százalékban aranyban vannak. Németország szintén nem csökkentette 3,5 ezer tonnás készletét, mint ahogy az olaszok és a franciák sem a 2,5–2,5 ezer tonnás készletüket. A németek szinte vért izzadnak, hogy a külföldön – főként az Egyesült Államokban – tárolt több ezer tonna aranyat hazaszállítsák, az amerikaiakban nem nagy a hajlandóság, hogy ebben segítsék őket. A hajdani kommunista blokk is – kivéve minket – jól el van látva arannyal. Kína és az oroszok ostromolják a kétezer tonnát, a lengyelek és a románok is több mint száz tonnával rendelkeznek.

Jogos a félelem, hogy a hitelét vesztett, papírdollár-alapú rendszer elbomlik vagy utóbb összeomlik, és akkor marad az évszázados utolsó mentővár, az arany – már ha van, és akinek van. Az aranykészletek manapság ugyanúgy működnek, mint a biztosítások. Biztosítást sem azért kötünk, mert van kidobnivaló pénzünk, de még csak azért sem, mintha izgatottan várnánk, hogy végre leégjen a házunk, hanem azért, hogy ha mégis leég, legyen aki mellénk áll és segít. Az aranytartás költségeit is azért a biztonságért kell vállalni, hogy ha összeomlik a rendszer, legyen miből önállóan talpra állni. (A tartás költségei mérsékelhetők a készletekkel végzett műveletekkel, mint az történt akkor, amikor még nekünk is 65 tonnás készletünk volt.) Mert ha megint mások állítanak bennünket talpra, az sokkal többbe fog kerülni, erre számtalan múltbéli – igaz, érdemben soha ki nem tárgyalt – példa van.

Boros Imre - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló